

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про посилення соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей щодо виконання кредитних зобов'язань на період дії воєнного стану та у післявоєнний час»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Прийняття Закону «Про посилення соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей щодо виконання кредитних зобов'язань на період дії воєнного стану та у післявоєнний час» (далі - проект Закону) обумовлене необхідністю встановлення законодавчого врегулювання можливості запровадження тимчасового мораторію на вчинення будь-яких дій з боку кредиторів щодо примусового стягнення простроченої заборгованості з військовослужбовців та членів їх сімей протягом дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано .

До Уповноваженого з прав людини протягом 2024 року надходили звернення від громадян про порушення їхніх прав як споживачів товарів, робіт і послуг, серед яких найбільше стосувалися виконання кредитних зобов'язань перед банками та фінансовими установами у період дії правового режиму воєнного стану.

У своїй щорічній доповіді Уповноважений Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2024 році звертає увагу фіксацію порушення прав військовослужбовців, які зникли безвісти під час виконання бойового завдання або перебувають у російському полоні, на отримання пільг по сплаті кредиту.

Попри встановлені Законом № 2011-ХІІЗ11 «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» пільги по сплаті кредиту, банки та фінансові установи продовжують нараховувати військовослужбовцям, які зникли безвісти під час виконання бойового завдання або потрапили у полон, відсотки за користування кредитом, штрафні санкції, пеню, а також подають судові позови про стягнення заборгованості.

Визнаючи неоціненний внесок військовослужбовців у захист державного суверенітету та територіальної цілісності України, захист державного суверенітету та територіальної цілісності України та усвідомлюючи, що виконання військового обов'язку в умовах воєнного стану створює об'єктивні перешкоди для своєчасного та повного виконання фінансових зобов'язань, керуючись принципами гуманізму, справедливості та пріоритетності соціального захисту захисників Вітчизни та їхніх родин виникає необхідність в ухваленні цього Закону.

2. Мета та завдання прийняття законопроекту

Метою проекту Закону є встановлення заборони банкам та фінансовим установам протягом дії воєнного стану в Україні та шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано, здійснювати будь які дії щодо примусу військовослужбовців до оплати заборгованості по кредиту, подавати судові позови, проводити стягнення заборгованості у примусовому порядку.

3. Загальна характеристика й основні положення законопроекту

Проект Закону встановлює тимчасовий мораторій на вчинення будь-яких дій з боку кредиторів щодо примусового стягнення простроченої заборгованості з військовослужбовців та членів їх сімей. Дія Закону поширюється на банки, небанківські фінансові установи, колекторські компанії та будь-яких інших кредиторів незалежно від форми власності та підпорядкування, які мають право вимоги до боржників.

Проектом Закону вносяться зміни до Закону України "Про споживче кредитування" в частині встановлення на період дії воєнного стану в Україні та протягом шести місяців після місяця, в якому воєнний стан буде припинено або скасовано, повної заборони на примусове стягнення заборгованості з військовослужбовців та інших осіб, визначених цим Законом України

Вносяться зміни в Закон України "Про виконавче провадження" щодо обов'язкового зупинення на період дії воєнного стану та шести місяців після його припинення або скасування виконавчого провадження, якщо боржником є особа, визначена даним проектом Закону України.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання

Регулювання правовідносин у даній сфері здійснюється Конституцією України, Законом України "Про споживче кредитування", Законом України "Про виконавче провадження".

Закон не потребує внесення змін до інших законів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Проект не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття даного проекту дозволить забезпечити спокій та належні

умови для зосередження військовослужбовців на виконанні бойових завдань та їх подальшої соціально-економічної реабілітації після завершення служби.

Народний депутат України

Валерій ГНАТЕНКО

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Гнатенко Валерій Сергійович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000D60C3100E409DC00
Дійсний до: 28.11.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
260д9/1-2026/41184 від 25.02.2026

2159900